

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IV. De bonorum confiscatione, pœnísque delectoru[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

vehementi, si in secundo lapsu planè conuincantur hæretici, puniendi sunt tanquam relapsi: non autem si prius tantum de leui abiurarunt; vel si secunda vice non conuincantur hæretici, sed tantum eorum fautores.

64. Qui abiurarunt, possunt ad confessiones admitti? Qui abiurarunt de vehementi, minimè possunt; secus qui tantum de leui abiurarunt: neutros tamen irregulares esse affirmo. Profectò Regulares ex Urbani VIII. decreto ad officia & dignitates inhabiles fiunt.

C A P V T I V.

De bonorum confiscatione, pœnisque delictorum.

65. **Q**uandam confiscati bonorum facienda sit? *Se-* §. I. *Confis-*
questratio, & descriptio bonorum in ordine ad *catio.*
confiscationem, non est facienda nisi in captura pro hæ-
resi formali; non autem pro aliis delictis sapientibus hæ-
resim.

66. Possunt ne Inquisitores bona illa hæreticis pœnitentibus relinquere? Minimè, quia Regio fisco applicanda, aut applicata iam fisco ad ea ius habet.

67. Quid si Inquisitores non damnent reum, quando debent tenentur ne illa confiscanda bona illi restituere fisco? Non tenentur, quia ius fisci ad illa bona tantum est remotum, & iudicis condemnatoria sententia supposita.

68. Debet ne fisco debitis ei satisfacere? Satisfacere quidem debet iis, quæ ante delictum contracta sunt; quia post delictum iam sunt bona illa confiscationi obnoxia. *Dubium est, an contracta debita post delictum.* Incumbit fisco probare fuisse post contracta.

69. Quenam bona non possunt confiscari? Maioratus institutus non solum ex bonis propriis, sed etiam à Rege donatis. Neque bona fideicommissis subiecta, nisi id factum esset in fauorem solum delinquentis. Neque bona castrensia, aut quasi castrensia filijs, sed hæc cedunt patri. Quod à fortiori dicendum de bonis profectitiis.

70. Expende delictorum pœnas Quenam hæretico infliguntur? *Hæresarchis, & dogmatizantibus raro reconcilia-* §. 2. *Pœne*
tio conceditur, etsi pœnitentiam ostendat; præsertim si hæretici.

580 *Moralis Theologiae Tract. V. Virtutes,*
tunc id faciant, quando iam sunt Curiae seculari tradendi.

71. *Hæretici absentes sunt conuicti.* Si citati non compareant infra triginta dies, seculari Curiae traduntur, & eorum comburitur statuta.

72. *Non sunt conuicti, sed eodem modo citati, addita etiam excommunicatione infra annum non compareant.* Declarantur hæretici, & bona à die, quo testes deposuere eos in hæresim incidisse, confiscantur.

73. *Hæretici defuncti sunt.* Si plenè eorum hæresis probata est, vel si in carcere existentes sese interemerunt, vel etiam si per annum contumaces fuere in excommunicatione et causa fidei (ex quibus sufficienter quis probatur hæreticus) eorum memoria damnatur, statua comburitur, ossa extrahuntur si possint distingui, bona confiscantur. Porro quantumvis contra bonorum confiscationem spatium quadraginta annorum præscribatur, contra damnationem memoriae, & combustionem statuta nullius temporis interstitio præsumitur.

74. *Hæretici pœnitentes sunt.* Post publicatos contra eos testes pœnitent? Ad perpetuos carceres damnantur. Scio mirius puniendos fuisse, si ante accusationem pœniterent.

75. *Possunt ne Inquisitores id mutare in aliam pœnam arbitrariam?* Possent quidem ante latam sententiam; quia post sententiam semel latam solus Supremus Inquisitor illam mutare potest saltem in Hispaniæ Inquisitionibus.

76. *Pœnitent illi solum in publico Theatro, proximè ad supplicium.* Vix fides ei habenda videtur.

77. *Sunt hæretici impœnitentes.* Puniuntur morte. *Impœnitens quis est fictione iuris, id est, negat se unquam hæreticum fuisse, et si crimen contra eum plenè probatum sit.* Etiam morte punitur; quia obliuio hîc non præsumitur, sicut in nullis factis arduis; atrocibus, & horrendis.

78. *Quid si is confitens diminutus sit, id est, vel non omnes suos errores fateri vult, vel negat de complicibus, quos scire conuincitur?* Eidem pœnæ addici solvere certum est. Scio tamen aliquando in hoc facilius obliuionem admitti.

79. *Confessus est quidam hæresim, & ante impletam pœnitentiam reuocat confessionem.* Si non probat talis reuocationis causam impœnitens, & negatiuus censetur; & nisi resipiscat, Curiae est seculari tradendus; nisi id continenti, id est, in iudicis præsentia reuocaret.

80. *Confitetur quis verba, vel facta hæreticalia, sed negat intentum.*

intentionem. De hac solùm est torquendus. Sin autem non solùm ipse ea fatetur, sed & de iis conuincitur, Curia est seculari addicendus.

81. *Hæreticus relapsus est.* Tradendus eidem Curia, nisi spontè ad pœnitentiam rediret. *Quid est sponte redire ad pœnitentiam?* Non certè dicitur sponte redire, qui redit eo quod timeat: vel facillè prauiderè potest se accusandum; sed qui sincerè redit. Monuerim non posse damnari tanquam relapsum, qui secunda vice tantùm est vehementer de hæresi suspectus. Plura Exam. I.

82. *Apostata pœnam subiunge.* Qui apud infideles abnegauit fidem si sponte petat reconciliationem, & dicat se fidem interius seruasse, debet abiurare, vt vehementer suspectus, & aliæ pœnitentiæ salutares ei imponi. Si verò etiam interius fidem abnegauit, debet abiurare, vt formalis Apostata, & grauius puniri. *Non comparet sponte.* Tunc si negat internam abnegationem, torquetur super intentione, & in negatione persistens, abiurat de vehementi.

83. *Fatur intentionis nequitiam.* De iure ad carcerem perpetuum damnandus est. Sed ferè arbitrariis pœnis pecuniæ, treremium fustigationis, &c. punitur.

84. *Astrologi iudiciarij pœnas aperi.* Prædicens futura contingentia etsi asserat se non certò id affirmare, potest pœnis Canonicis puniri, vel aliis arbitrariis.

85. *Imò quis nuptias contrahit simul.* Iuxta Inquisitionis Romanæ stilum, vt vehementer suspectus torquetur super intentione, & negans post abiurationem ad treremes per quinquennium, aut septennium damnatur. Iuxta Hispanicam verò vt leuiter suspecti non torquentur, sed pœnitentiis salutariibus, vel etiam treremibus puniuntur. *Capiendi ne mox huiusmodi delinquentes?* Minimè, nisi præcedat plena probatio.

86. *Hæreticaliter quis b. asphemani.* In Hispania Inquisitionibus ferè tantùm abiurat de leui. Pœnæ verò sunt pro delicti qualitate, v. g. si dixerint blasphemiam ex subita ira vel alia passione, damnatur ad treremes. Aliàs nudo capite, & pedibus, teste succincli, dextera ardentem faciem tenentes die festo stant in Ecclesia; ibique sacris peractis, sententia illis legitur cum aliis pœnitentis, v. gr. ieiuniis, precationibus, pœna pecuniaria.

87. *Expendi, quam Blasphemie hæreticales sint?* Quæ continent formaliter falsitatem contra fidem, vel virtualiter quidem: v. g. cum quis Deum nominat iniustum, etsi non affirmet esse talem.

88. *Clericus in sacris, vel Religiosus professus contrahit matrimonium. Abiurat de leui, & ad triremes ad minus per quinquennium damnatur. Quid si alia indicia sint vehementis suspicionis, v. gr. si talis esset de Prouincia hæresi Lutherana infecta? Grauior esset & abiuratio, & pœna.*

89. *Conculcauit quis Crucem, aut imagines Sanctorum percussit. Fit suspectus de hæresi, & si id ex iracundia fiat, pœnis punitur arbitrariis.*

90. *Obsordesit in excommunicatione per annum. Potest quidem ab Inquisitoribus vt suspectus puniri, sed non alioquin nisi excommunicatio illa in Fidei causa esset.*

91. *Confessarius sollicitatus. Respondeo generatim iuxta Romanæ Inquisitionis morem vehementer esse suspectum; iuxta Hispanicæ leuiter. Consequenter in illa torquetur, in hac minime. Pœnæ ordinariæ ex constitutione Gregorij XV. Suspendio ab executione Ordinis, Beneficiorum priuatio, & perpetua inhabilitate ad illa, etsi Religiosus sit, vocis actiua & passiuæ priuatio. Interdum etiam adduntur aliæ pœnæ pro delicti qualitate. v. gr. damnatio ad triremes, carcer perpetuus. Mox sermo redibit.*

92. *Non Sacerdos, Confessiones audit, & absoluit. Si est laicus & persona vilis, fustibus cæditur, & ad triremes immittitur. Si sit persona honesta & Religiosa, ad triremes solum; si talis est, vt ad triremes mitti non debeat, exilio addicitur. Si est in aliquo Ordine, ab eo toto tempore exilij suspenditur. Porrò secundum Bullas tradi deberet seculari Curia; sed id ab Hispanica Inquisitione non obseruatur. Idem iudicium fero de non Sacerdotibus Missam celebrantibus, etsi verba consecrationis non proferant, aut etiam illam non perficiant, modò vestibus Sacerdotalibus illam incipiant.*

93. *Fauor quis, defensor, receptator hæreticorum est. Fit suspectus, sed non æqualiter. Hinc prudentiæ Inquisitorum permittitur eum cogere abiurare de leui, aut de vehementi. Punitur arbitrariè pecunia, exilio, fustigatione triremibus, imò & bonorum confiscatione. Fauor inefficax fuit. Licet fuerit inefficax, id est, si non obstante fauore reus ab Inquisitione fuit captus. Fiunt ne suspecti qui non denunciant hæreticos? Non, nisi ex officio ad denunciandum non teneantur.*

94. *Retinet quis, vel legit libros. Pro qualitate facti & personæ fit vel leuiter, vel vehementer suspectus. Porrò ordinare tantum de leui abiurat, & pœnæ etiam leuiores ei imponuntur.*

Examen II. De Tribunali S. Inquisitionis. 583

95. *Impedit quis S. Inquisitionis Officium.* Fit de Fide suspectus, non tantum si id faciat ex odio Fidei, sed etiam ex amore consanguinitatis, amicitia, pretio, &c. Abiurat tamen de leui, & mitius punitur, si ex Fidei odio non impediuit.

96. *Transfert ad infideles arma, equos, &c.* Si vilis persona in fustibus caditur: si non vilis, exilio & pecunia in ea quantitate, qua equi, armaque valebant. Si arma non transmissa fuerint, confiscantur: si transmissa, duplicatur pecunia. Profectio hæc ita, si arma transmissit lucri causa; nam si causa auxilij, tunc agendum tanquam cum fautore hæreticorum.

97. *Quid de Iudeis & Mauris conuersis?* Pro qualitate delicti ab Inquisitoribus puniuntur abiuratione, veste, & reliquis penis.

98. *An malefici & sortilegi ad Tribunal S. Inquisitionis spectent, & quomammodo puniantur?* Si sortilegia hæresim faciant spectant ad Tribunal. Torquentur de intentione, & quamuis abnegent, de vehementi abiurant. Si laici, & ignobiles sint, plerumque trinemibus traduntur; aliis alia imponitur poena.

99. *Inuocat quis Dæmonem ad tentandam alterius pudicitiam.* Est sortilegium hæreticale, etsi per modum imperij fiat; quia illud imperium fictitium proculdubio est.

100. *Vitatur ille in sortilegio Hostia super quam Missam celebravit.* Licet eam non consecrauit, est hæreticale, non quidem propter hostiam quæ non est consecrata; sed propter super eam celebratam Missam.

101. *Abusus fuit miser Sanctissimo Eucharistia Sacramento in sortilegio.* Tradendus planè est Curie seculari.

102. *Maleficio vir, aut femina vicinam personam occidit, aut damnum graue infert.* Si occidit, Curie seculari tradatur: si verò citra mortem damnum notabile sit illarum, ex constitutione Gregorij XV. carceribus mancipatur.

103. *Quis non implet poenitentiam ab Inquisitoribus impostam.* Non tanquam relapsus, sed tanquam impœnitens arbitrariè punitur, v. gr. ieiunio, fustigatione, &c. *Pertinaciter adhuc implere recusat.* Curie tradendus seculari.

104. *Pœnas ex ordine schismaticorum.* Ordinariè tantum sunt de leui suspecti. Poteest tamen suspicio ex temporis diuturnitate, & aliis circumstantiis vehemens fieri. Puniantur Beneficiorum priuatione, & inhabilitate ad illa, exilio, carcere, trinemibus. *Pertinaces illi.* Traduntur Curie seculari.

105. *Delicto quis sodomitico scdatur.* Vbi sodomitæ ab In-

584 *Moralis Theol. Tract. V. Virtutes,*
quisitoribus puniuntur, non est cogendus ille abiurare, sed
conuictus, vel confessus Curia seculari traditur.

106. *Testis falsus apud hoc Tribunal quoniam modo pœnitentis?*
Non quidem pœna talionis, nisi quando alter propter tale
testimonium vt hæreticus combustus fuisse. Quamuis ne-
que in eo casu id præstandum nisi supremo S. Inquisitionis
Senatu consulto.

107. *Falsus fuit testis pro absolutione rei.* Agitur cum eorum
cum hæresis fautore. *Alios quis induxit ad testimonium falsum.*
Eadem quidem pœna, qua ipsi falsi testes, puniendi sunt.

CAPVT V.

De Sacerdote pœnitentem sollicitante ad Venerem.

§. I. 108. *Q*uidnam Pontifices aduersum sollicitantes statuerunt
In Sa- Pius IV. in Bulla publicata die 16. Aprilis an-
cerdotē no 1561. tribuit Inquisitori generalis iurisdictionem cogno-
sollicitā- scendi, & puniendi per se, vel per alios à se deputatos de-
zem ad linquentes Sacerdotes tam seculares quam Regulares Re-
Venerem, gnorum Hispaniæ, qui Sacramento pœnitentiæ in actu au-
Bulla diendi confessiones abutuntur, mulieres pœnitentes ad actum
Pontifi- inhonestos, dum earum audiunt Confessiones alliciendo, &
cum. prouocando: seu allicere, & prouocare tentando, & procuran-
do. Deinde Clemens VIII. solum statuit Inquisitorem ge-
neralem in Hispania procedere posse aduersus quoslibet Pre-
byteros seculares, & Regulares in Sacramento pœnitentiæ
seu in actu Confessionis Sacramentalis sollicitantes mulieres
pœnitentes ad impudicitiam, seu peccata carnis. Verum
Gregorius XV. die 30. Augusti anno 1622. & sui Pontificatus
2. edidit aduersus sollicitantes Sacerdotes constitutionem.
Primò refert, & confirmat Bullam IV. illamque non solum
in Hispaniarum Regnis, sed in quibusvis Christiani Orbis
partibus firmiter, & inuiolabiliter obseruari præcipit. Secun-
dò, ne de pœna his delinquentibus imponenda, & de modo
procedendi ab aliquo dubitari possit, statuit, quod omnes &
singuli Sacerdotes tam exempti, quam non exempti, qui personam
quacunque illa sint, ad inhonesta, siue inter se, siue cum aliquo
quomodolibet perpetranda in actu Sacramentalis Confessionis,
siue antè vel post immediatè, seu occasione vel prætextu Con-
fessionis